

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett. à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati pett vrst Din 4.—, Popust po dogovoru inseratni davek poseben.
«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300 Din.

Rokopisi se ne vračajo.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Naše telefonske številke so 3122, 3123, 3124, 3125, in 3126.

Vladini načrti za reformo državne uprave

Unifikacija zakonodajstva - Verzije o novi razdelitvi države na oblasti - Zmanjšanje števila ministrstev - Redukcija uradništva - Revizija državnega proračuna

Beograd, 10. januarja. Politično zatisje, ki je kljub zgodovinskim dogodkom vladalo v Beogradu preko pravoslavnih božičnih praznikov, polagoma izginja in danes je bilo opaziti v posameznih ministrstvih že zopet veliko živahnost. Novi ministri, ki so večinoma že prevzeli svoje posle od najstarejših uradnikov, so na delu, da se seznanijo z najbolj perečimi problemi svojih resorov ter čim prejspravijo poslovanje ministrstva v sklad z načrti in namerami nove vlade.

Točen program vlade doslej ni še bil objavljen. Pač pa se izvijejo posamezne podrobnosti o načrtih, ki jih namerava vladna izvesti v najkrajšem času, da se bo tako tudi na zunaj pokazalo, da pričenja nova doba.

Prvo skrb hoče vlada posvetiti unifikaciji zakonodaje. Cilj unifikacije zakonodaje je izenačenje vseh obstoječih zakonodaj, tako da bi bilo v bodoče postopanje za vso državo enako, kar bi olajšalo tudi vse nadaljnje delo na zakonodajnem polju. Minister pravde bo po zatrdilu iz vladnih krogov v najkrajšem času predložil kralju v podpis novi državljanski in kazenski zakon. Poleg tega pripravlja ministrstvo pravde še več drugih zakonov, ki so deloma v načrtih že izdelani, deloma pa bodo dokončani v bližnji bodočnosti, ko se sestanejo komisije strokovnjakov, ki naj sestavijo še pomanjkljive in manjkajoče zakone.

Med drugimi važnimi reformami, ki se pripravljajo, vlada največje zanimanje za novo razdelitev države na oblasti. Tendenca te reforme je ta, da se število oblasti zniža, njih obseg teritorialno in kompetenčno počveča in tako na eni strani zmanjšajo upravni stroški, na drugi strani pa pospeši in posnemati administracija. Na kaki podlagi bo izvedena ta reforma, še ni jasno. Po eni verziji se bo število dosedanjih 33 oblasti znižalo na 14, tako da se bodo oblasti teritorialno skladale z novo ustanovljenimi finančnimi direkcijami. Seveda pa je to samo še kombinacija. Po drugi verziji naj bi se število oblasti znižalo celo na 6 odnosno 7.

Z reorganizacijo vrhovne državne uprave bo tudi zmanjšano število ministrstev. Od sedanjih 18 odnosno 17 ministrstev bi obstajalo samo 12 ali celo samo 9 resorov. To bi se doseglo deloma z opustitvijo, deloma z združitvijo posameznih sorodnih resorov.

Najnovejši beografski dogodki

Sinočni dvorni ples. — Finančni drž. podtajnik Letica stavljen na razpoloženje. — «Samouprava» preneha izhajati. — Slobodan Jovanović o svoji avdijenci.

Beograd, 10. januarja. Snoči se je vrsil v starem dvoru svečani dvorni ples v počasnost rojstnega dne kralice Marije. Navzočih je bilo nad tisoč povabljenec, med njimi tudi več znanih in vodilnih politikov. Navzoča je bila tudi celokupna vlada, ves diplomatski zbor, mnogo višjih uradnikov in oficirjev ter veliko število drugih občinstva. Kralj in kraljica sta prispevala ob 11. Ples je trajal do 2. zjutraj, nakar so začeli go-to razhajati.

Beograd, 10. januarja. Današnje službene Novine objavljajo ukaz, s katerim se razrešuje svojih funkcij dosedanje državni podtajnik finančnega ministrstva Dušan Letica in stavljajo na razpoloženje. «Službene Novine» objavljajo nadalje dodatne konvencije o trgovinski pogodbi z Avstrijo in večje število ukazov o vojaških odlokovanjih. Minister brez portfelja Nikola Uzunović je danes v vladnem predsedstvu uredil svoj kabinet in nastopil svoje mesto. Dopolne se je deli časa posvetoval z ministrskim predsednikom generalom Živkovićem in ministrom pravde dr. Srškičem.

V današnji številki radikalne »Samouprave« izjavlja uređništvo, da bo list po sklepnu radikalnega glavnega odbora prenehal izhajati.

V današnji »Politiki« objavlja univ. profesor Slobodan Jovanović izjavlo o svoji sobotni avdijenci ter povdarja, da je bil pozvan samo zato, da poda kot strokovnjak za ustavno pravo svoje mnenje o predlogih, ki jih je stavljal dr.

Besnenje gripe v Berlinu

Berlin, 10. jan. Gripa, ki se je pojavila v večjem obsegu pred kakimi 10 dnevi tudi v Berlinu, se je zadnje dne epidemično razširila in je zavzela orjaške dimenzije. Po prijavah zdravnikov je samo v privatni združniški oskrbi nad en milijon bolnikov. Ker so tudi vse bolnice prepovedane, se ravnata, da je nad en četrti Berlina v postelji. Na sodišču so moralni odgovoditi porotno zasedanje, ker so tudi skorvi vsi porotniki oboleni. Tudi v državnih uradih je do polovice uradništva bolnega, tako da zastaja vse delo. Tudi v gospodarskem in drugem poslovnom življenju je opažati zaradi gripe velik zastoj.

Strahovit razmah hripe v Ameriki

Newark, 10. januaria. Po poročih iz 39 držav Unije je španska gripa v zadnjem tednu zahtevala 2041 smrtnih žrtev, napram 1275 v prejšnjem tednu. V isti dobi je nanovo oboleni 62.000 oseb. Za jutri je sklicana konferenca zastopnikov zdravstvenih uradov in odličnejših zdravnikov vseh držav. Na tej konferenci se bo sklepalno o ukrepih kako bi se dala omejiti epidemija.

Sestavljanje poletnega voznega reda

Zagreb, 10. januarja. Danes se je vrsila pri zagrebški železniški direkciji prometna konferenca, na kateri so razpravljali o mednarodnih in lokalnih prometnih zvezah za določitev poletnega voznega reda, ki bo stopil v veljavo 15. maja. Konference se je udeležilo 20 delegatov in so bile zastopane vse v poštev prihajajoče gospodarske in prometne korporacije. Konference se je bavila zlasti z ureditvijo železniških zvez med Zagrebom in Primorjem ter so bili tozadovno sprejeti razni predlogi. 17. t. m. se bo vrnila v Beogradu skupna konferenca za vse železniške direkcije, na kateri bo definitivno sestavljen poletni vozni red.

Velik vlot v Zagrebu

Zagreb, 10. januarja. V minuli noči je bil na Savski cesti izvršen vlot v trgovino Jakoba Mautnerja. Vlotilci so odnesli za 14.000 Din oblek in raznih živil ter novog blagajno, v kateri je bilo 1200 Din gotovine. O storileh manjka zaenkrat še vsaka sled.

Beg kaznjencev iz Lepoglave

Zagreb, 10. januarja. Včeraj je pobegnilo iz kaznišnice v Lepoglavi 14 kaznjencev, obsojenih radi raznih delikov na 3-19 let. Za begunci je bila izdana tiralica.

Novi boji v Afganistanu?

London, 10. januarja. Od pondeljka dalje se vrše 10 milj od Kabula med vstasi in afghanistanskimi četami krvavi boji. Zdi se, da zmagujejo vladne čete. Podrobnosti o poteku boja še ni. Po vestej iz Pešavarja se vstasi pripravljajo na obstrelijanje mesta Kabul s topovi, ki so jih nedavno vzele vladnim četam.

Miliionska tativina v orientekspresu

Na vožnji med Bukarešto in Suboticu so neznani zločinci ukrali dragulje v vrednosti nad 8 milijonov dinarjev.

Zagreb, 10. januarja. V minuli noči je bila v orientekspresu na proggi med Bukarešto in Suboticu izvršena velika tativina. V oddelku II. razreda se je vozil s svojo soprogo rumunski finančni dr. Nikola Krusecki. Seboj sta imela tri manjšer potne kovčke z običajnimi potnimi potrebsčinami. V najmanjšem kovčku je bil spravljen nakit soproge v vrednosti 17 milijonov lejev (8.5 milijonov Din). Dr. Krusecki je ob nastopu vožnje izrecno naprosil spredovnika, naj v kupe ne pošilja drugih potnikov. Res sta dr. Krusecki in njegova soproga ves čas potovala sama. Kupeva vso vožnjo nista zapustila razum enkrat, ko sta za hič odšla na hodnik pred kupejem. Sele po polnoči sta legla k potku in zadržala. Kupeva sta zaprla od znotraj tako, da je bil dostopen samo spredovnik. V Subotici se je Krusecki prebudoval. Ko je prišel luč in pogledal po ku-

peju, je opazil, da je izginal aajmanjši kovček z dragocenim nakitom. Almiral je takoj vzlakospremno osobje, ki je skupno z železniško policijo odredilo takojšnjo preiskavo. Preiskali so vse vagon in pozvali tudi ostale potnike, da pomagajo pri izselitvi tatu, vendar pa je ostalo vse zamara. Kovček z nakitom ni bilo nikdar več.

Vlak je medtem nadaljeval vožnjo v Zagreb. Železniška policija v Subotici je o tativini obvestila zagrebško policijsko ravnateljstvo in ko je privožil vlak davi na zagrebški kolodvor, ga je takoj obkolilo večje število policijskih stražnikov in detektivov. Izvod iz vlaka je bil zabranjen tako dolgo, dokler policijski organi niso natančno preiskali vseh potnikov, vse privljejajo v vseh oddelkih vlaka. Pa tudi ta temeljito izvršena preiskava ni rodila nobenega rezultata.

Politična zarota proti Kemal paši

Oblasti so odkrile obsežno zaroto, ki je nameravala izvajati državni prevarat. — Ogorčenje radi modernih reform

Carigrad, 10. jan. Zaradi poslednjih reform Kemalove vlade je izbruhnilo po vsej Turčiji ogromno ogrevanje, zlasti pa v verskih krogih. Prebilavstvo se nikakor ne more vživeti v novo stanje. Veliko število listov je prenehalo izhajati, ker noč sprejeti latince. Največje nezadovoljstvo je nastalo iz razloga, ker se je Kemal paša mescal v verske zadeve in preprečil stare muslimanske obrede. Po na-

novejših vesteh je bila zopet odkrita velika zarota proti Kemalu paši. Redarstvo je se pravočasno preprečilo zaroto. Po vseh večjih mestih je policija izvršila mnogoštevilne aretacije. Ugotovljeno je, da ne gre za navadno zaroto fanatikov, temveč za čvrsto organizirano zaroto velike politične organizacije, ki naj bi bila prevzela v prime ruje uspeha vso oblast v svoje roke.

Decentralizacijske reforme v Rumuniji

Država bo po vzoru Češkoslovaške razdeljena na devet avtonomnih pokrajin z obsežnimi kompetencami

Bukarešta, 10. januarja. V cilju decentralizacije celokupne državne uprave namerava vlada že tekom prihodnjega meseca izvesti obsežno reformo glede razdelitve države na posamezne pokrajine. Po osnutku, ki ga je izdelal ministrski svet, bo država razdeljena na devet avtonomnih pokrajin, ki bodo glede kompetence najbolj podobne češkoslovaškim deželnim pokrajinam. Glavna mesto teh pokrajin bodo Bukarešta, Jassy, Kišenjev, Černovice, Braila, Temešvar, Cluj, Satumare in

Marmaroš. Vsaka pokrajina bo imela svojo deželno vlado, ki bo lahko sklepla deželne zakone in v čež kompetenco bodo po veliki večini prenešeni posli, ki so pripadali doslej centralni vladi. Centralna vlada bo odločala v bodoče o državnih financah, o prometnih in vojaških zadevah ter v zunanjji politiki. Vse druge agende, kakor pojdelenstvo, trgovina in industrija, socialna politika, kulturne zadeve itd., bodo prenešene na pokrajinske vlade.

Madžarsko-rumunska optantska pogajanja

Budimpešta, 10. jan. Madžarska delegacija za optantska pogajanja odpotevajo v sotoči zvezci v San Remo. V tork se bodo zopet pričela pogajanja z rumunsko delegacijo. Po mnenju večernih listov bodo pogajanja trajala največ tri do štiri tedne. Tako, da bo madžarsko rumunski dogovor prej ko ne parafiran sredi februarja.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 10. januarja.

Od kavarne Emona do Stritarjeve ulice je sinoči med 8. in 20. nekoč dama izgubila krasen brillantni uhan velike vrednosti. Uhan je imel vdelanih devet brillantov. Lasnicu prosi poštenega najdljetnika, na ga proti visoki nagradi odda na policiji.

Na Šmarski cesti se je sinoči okoli 17. priperila lažja prometna nesreča, ki sicer ni zahtevala človeške žrtve, pa pa je enemu obeli prizadetemu povzročila precejšnjo materialno škodo. Na cesti je nameč počinjal avtobus, ki ga je upravljala ſofer France L. podrl delavko Marijo S., ki se je vozila na kolesu. Delavka je odletela v jarek, kolo pa je prišlo pod voz. Delavka je ostala nepoškodovana, pač pa se je kolo popolnoma strlo in ima delavko precejšnjo škodo. Šofer se na nesrečo ni zmenil in je vozil brezobzirno dalje.

Na poledeni Dunajski cesti je sinoči padel delavec Anton Keren tako nesrečno, da se je ves pretresel. Ker je tožil o ludih bolečinah v hrbitu, je pri kavarji Evropa službenič stražnik pozval rešilne postajo na pomoč, na kar je bil Keren z rešilnim avtom prepeljan v bolnico.

Trgovec s kurivom Ivan Pecko je na policiji prijavil, da je bil prejšnji mesec pri tem uslužben kot pomočni delavec Josip L. V času od 10. decembra do 4. januarja je inkasiral denar pri strankah, ki so Pecku določavale za kurivo. Na ta način si je prisvojil 296.75—298.75 (297.75).

E f e k t i : Celjska 158—0, Ljublj. kreditna 126—0, Vevče 114—0, Kranjska industrijska 285—0, Ruše 260—280, Stavna 56—0, Šešir 105—0.

L o g : Tendenca nespremenjena. Zaključek je bila 5 vag. drv.

ZAGREBSKA BORZA.

D e v i z e : Amsterdam 22.855, Berlin 13.535—18.55 (13.535), Bruselj 0—7.912, Budimpešta 0—0.9292, Curih 1094.1—1097.1 (106.6), Dunaj 7.9935—8.0235 (8.0085), London 0—276.2, Newyork 0—56.82, Pariz 0—222.57, Praga 168.1—168.9 (168.5), Trst 296.75—298.75 (297.75).

E f e k t i : Celjska 158—0, Ljublj. kreditna 126—0, Vevče 114—0, Kranjska industrijska 285—0, Ruše 260—280, Stavna 56—0, Šešir 105—0.

I N O Z E M S K E B O R Z E .

C u r i h : Beograd 9.1255, Dunaj 73.05, London 123.45, Milan 27.18, Newyork 31.55, Pariz 20.30, Praga 15.38,

Besedo imajo naši čitatelji

V soboto otvori »Slovenski Narod« posebno rubriko, v kateri bodo lahko sodelovali vsi naši naročniki in čitatelji.

»Slovenski Narod« je postal v 62. letu svojega obstoja najcenejši list v naši državi kaj mesečna naročnina znaša samo 12 Din tako, da dnevni izdatek za naš lit ne znaša niti pol dinara. S tem smo hoteli ustreži vsem naročnikom in čitateljem, ker se dobro zavedamo, da je v sedanjih težkih razmerah večini naših ljudi težko plačevati naročnino za časopise. Ustreži smo hoteli v prvi vrsti nižjim v srednjem slojem ki naiteže zmagujejo naročnino, a brez časopisa ne morejo ostati. Prepričani smo, da se bo krog naših naročnikov in čitateljev znižanjem naročnine na 12 Din zelo povečal in da prode naš list v najširše plasti našega ljudstva.

Na drugi strani se pa zavedamo, da z znižanjem naročnine še ni storjeno vse, kar pričakujemo od nas tisoči vseh naših naročnikov in čitateljev. List, ki hoče biti zanimiv in ki hoče prodreti v najširše plasti ljudstva, mora biti tudi zanimiv in prinašati mora vse, kar ljudi zanimala. V našem javnem in zasebnem življenju je pa mnogo zanimivega in novega, kar ostane javnosti prikrito, kaiti nobeno uredništvo nima tako prečiznega in velikega aparata, da bi moglo zvedeti za vsak zanimiv dogodek in obveščati javnost o vsem, kar se dogaja v javnem življenju. Zato je potrebno, da da list, ki hoče prodreti v najširše sloje, prostora tudi naročnikom in čitateljem, kajti samo na ta način se lahko njegova poročevalska služba razširi in izpolnil v splošno zadovolstvo

Besedo imajo naši čitatelji

To bo stalna rubrika ki jo bomo objavljali po potrebi večkrat na teden najmanj pa vsako soboto. Prosimo naročnike in čitatelje, da se s početkom razumevanjem lotijo dela in nam omogočijo izpolnititi to zanimivo rubriko tako, da bo zapolnila občutno vrzel v našem novinarstvu. Sprejemali in objavljali bomo radevolje vsak glas iz občinstva, v kolikor ne bo nasprotoval, ti skrovemu zakonu ali splošnemu družbenemu in etičnemu ozirom. Tako lahko po stanejo vsi prijatelji našega lista obenem naši sotrudniki na naša javnost bo informirana o vsem, kar se med nam dogaja, kar ljudi tare in kar je v silos nem interes. Prepričani smo, da na apel na prijatelje našega lista ne bo ostal brez odziva, marveč da bo imela svobodna tribuna mnogo sotrudnikov in da bomo z njihovo pomočjo storiti vse, da postane »Slovenski Narod« ne samo najcenejši marveč tudi najzanimivejši dnevnik v naši državi.

Koncertna turneja Glasbene Matice po Franciji

Letos meseca aprila priredi ljubljanska Glasbena Matica koncertno turnejo po Franciji ter ojšče Pariz in druga večja francoska mesta, da razširi slavo slovenske in jugoslovence.

Za Slovence se do konca svetovne vojne v Evropi skorod vedelo ni. Še avstrijski Nemci so vedeli malo o nji kar im končno ni bilo zameriti, ker so bili vzgojeni kot »Herrenvolk«, ki ni videl ničesar drugačia kakor samega sebe Lahan pa rečemo, da so tudi drugi narodi razen slovanski vedeni zelo malo o nas Slovencih in kdor izmed nas je prisel nekako v svet, se je študil, kako malo poznajo drugod zemeljepisje in narodostvo. Bili smo vsem premaženi. Šele z ustavotvrdil Jugoslavije države Srbov, Hrvatov in Slovencev, je postalo naše slovensko ime tudi v širšem svetu nekoliko bolj znano, vendar pa se se danes dogaja, da dobitiamo iz raznih krajev zapadnih držav pisma naslovljena v Ljubljano, ki leži morda v Čehoslovački Jugoslovskiji ali Čehosloveniji ali kako drugače. Res je, da so naše organizacije za povzročilo trškega prometa mnogo pohvalnega storile v svrhu informiranja tujega sveta o naših razmerah, kar je v zadnjih letih rodilo že ugode posledice, da so tudi zvezne naših znanstvenih in političnih krogov z inozemstvom mnogo pripomoglo k spoznavanju lepot naše domovine, običajev in kulture našega naroda, vendar pa je vse to spričekom s katerimi razpolagamo še zelo nezadostno. Širši inozemski svet je o naših vedno premalo poučen in zato je tem bolj hvaljedreno, ako posamezne naše organizacije z lastnimi skromnimi sredstvi storite vse kar je sploh mogoče, da ga seznanijo z nami.

Med te moramo štetiti tudi ljubljansko Glasbeno Matico, ki je priredila že dobro uspešni koncertni turneje po Češkoslovaški in na Poljskem, kjer je seznanila široko slovenskih narodov z našo narodno pesmijo, ki je najboljši in najvernejši izraz narodne duše in ujetne kulturnosti. Sedaj se Glasbena Matica pripravlja tudi za koncertno turnejo po Franciji.

Te dni sta se namreč vrnila iz Francije gg dr J. Pretnar in K. Mahkota, ki sta tamkaj izvrnila že vse priprave za turnejo Glasbene Matice. Čas turneje je določen od 7 do 23 aprila. Prvi koncert priredi Glasbena Matica v Strasbourg dne 9 aprila. Nato bodo sledili koncerti v Nancyu, Reimsu,

Dva tedna v kleti priklenjena

Nasihež, ki je pustil svojo ženo nago dva tedna v kleti strati, da bi obupala in izvrnila samomor. — Polastiti se je hotel njenega premoženja.

V sredo se je vrnila pred sodiščem v Beli Cerkvi razprava proti posestniku iz Izbište Sovre Brankovu, ki je trpičil svoj mlado ženo, da bi izvrnila samomor ter bi se po njeni smrti polastil njenega velepremoženja.

Posestnik in znani nasihež Sovra Brankov je dolgo zaman iskal ženo. Napisel je spoznal v Vršču mlado in lepo vdovo Ano Maščički, o kateri so govorili, da je podevala po svojem umrelom možu lepo premoženje in sicer hišo in posestvo ter skriunico, v kateri ima shranjene dragulje in dukate. Brankov je bil drzne narave in je življenja željno vdovo kmalu osvojil ter jo vzel na poizkušnjo, kakor je to v Banatu navada. Komaj je bila bogata vdova s svojo dragoceno skrinjico v novem gnezdu, jo je nasihež Brankov začel pretepati ter jo je napovedal zapoldihi hiši. Preje je se spravil na varno v seno na kozolec skrinjico z dragocenostmi. Mlada žena pa s tem ni bila zadovoljna ter je pokala na pomoč orožnike, ki so Brankova prisili, da je vrnili ženi doto. Take in podobne zakonske ideje so se med Brankovom in njegovo ženo na poizkušnjo vedno bolj mučile. Sprizajula sta se zadnjih lani 24. septembra, ko je

Brankov srečal ženo na voznu na poti v Beli Cerkvi. Brankov je mlado vdovo enostavno potegnil z voza ter ji zagotovil, da bosta začela čisto novo življenje. Tako je pregorovil, da se je vrnila k njemu.

Da bi zajamčil trajno zakonsko življenje, je Brankov celo prepisal polovic svojega posestva na ženo, ona pa je prepisala polovico svoje hiše v občini Grebene na Brankova. Najbrž je živinski Brankov že tedaj znamenal načrt, kako bo spravil mlado ženo s sveta. Že drugi dan po spravi je začel pretepati Tolkel, ki je tako nedelovščka, da se je onesvestila. Ko se je zavedala, da je opazila, da je popolnoma naga in zvezana na rokah in nogah z debelo vrvjo. Usta je bila zamašena s cunjo, da ni mogla kritati Brankov je nato Ani Še zavezal oči ter jo odnesel v klet. Nesrečna je tedaj drugič izgubila zaves, ker je mislila, da jo bo pojedivani mož vrgel v vodnjak.

Ko se je drugič zavedala, je čutila silne bolčine na podplatih. Brankov jo je tolkel s palico neusmiljeno po podplatih ter ni nehal, dokler ni našel 50 udarcev. Nesrečna žena je videla, da se nahaja v kleti. Tu jo je imel zverinski mož zaprto popolnoma nago dva tedna ter jo pustil stradati. V

dveh tednih ji je prinesel le trikrat jesti in enkrat kozarec vode. Jetnica je krivala in se zvijala, toda vse to ji ni pomagalo, kajti nihče je ni slišal ali pa si nihče ni upal pomagati ji, ker je bil Brankov znaten na silnem in član »zelenega kadra« po prevratu. Tedaj je patruljiral s puško po teh krajih ter je bil strah in trepet vsega prebitvalstva.

Dne 6. oktobra je Brankov odnesel Ano iz kleti v svojo hišo ter jo priklenil z velenjem k postelji. Potem je pograbil kamen in skarje ter je tako dolgo tolkel po nesrečni, da se je vsa v kriji onesvetila. Pri tem je tudi grzel po teleusu. V desni kažeči je tako ugriznil, da so ji moral pozneje prst odrezati. Neki sošed, ki je velen, kaj počenja Brankov s svojo ženo, je izbral priložnost, ko je bil Brankov v vinogradu, da je vdrl v njegovo hišo ter rešil ženo s tem, da je odizgal nogo postelje na kateri je bila nesrečna priklenjena.

Orožniki so Brankova takoj arretirali ter ga izročili sodišču v Beli Cerkvi. Po prečitanju otočnice, ki dolži Brankova zločinom telesne poškodbe ter »omejave osebne svobode«, je bil Brankov zaslužen Brankov, ki je še mlad ter ima majhne svetlosti, se oči in ozek orlovske nos, se je obnasal pred sodniki zelo drzno in izjavil Deloma je priznal svoje zločinsko ravnanje z ženo, izgovarjal se je pa, da je bil k temu prisilen ker ga je žena večkrat dala pretepeti od orožnikov. Popoloma nič se ni kesal in predsednik ga je moral pozvati k redu.

Ano Maščički je bila zaslužana ter je govorila skoraj dve ure nepretrgoma. Opisala je vse svoje trpljenje, ki ga je moralata pretati zaradi zločinske narave Brankova. Iz avila je tudi, da jo je hotel Brankov s trinajstem najbrž prisiliti, da bi izvrnila samomor, kajti v času, ko je imel priklenjeno z debelo verigo k postelji, je počaril memico za 15.000 dinarjev na njeno ime ter se vknjižil na njeno posestvo.

Po zaslužanju nekaterih prič, ki pa niso izpovedale nič bistvenega, ter po izjavi sodnega zdravnika, ki je potrdil, da izvirajo stevilne rane na glavi in telesu od trpinčenja in da so morali Maščičeve odrezati prst, ker jo je Brankov ugriznil ter se je moral zdraviti v bolniču dva meseca, je sodišče izreklo obsobo Brankov, ki so ga opisale vse oblasti kot nevarnega zločince in ki je bil obsojen že pred zagrebškim vojaškim sodiščem zaradi ropa na Sletno težko jeblo, je bil obsojen na 10letno izgubo vseh državljanskih pravic. Plačati mora tudi vse zdravniške stroške.

Slovenski obrtniki pozdravljajo vladarjev ukrep

Vrhovi obrtniki svet za Slovenijo je včeraj po svojem podpredsedniku g. Josipu Rebeku in tainiku Kaiserju postavil ministrskemu predsedniku generalu Peri Živkovču priporočeno ustanovno izjavo v imenu vseh v sestavu združenih obrtniških organizacij in zadrži v Hraturu in Vrhovni obrtniški svet izdali apel na vse obrtnike in obrtniške organizacije v Sloveniji.

Mnistrskemu predsedniku postavljena izjava pravi, da je Vrhovni obrtniški svet z radostjo zazna, da se nastavo nove vlade in da slovenski obrtništvo nadušeno pozdravlja novo vlado. Izjava se nato kratko jutriška vse političnih, plemenskih in verskih borb, ki so povzročile v narodu globoko razdore, ki so ogrožale ugoden notranji razvoj in ki so vpivali na naš ugled v inozemstvu. Pri tem se je prezrel, da je najtrdnejši temelj naše domovine zdravo, napredna, zmožna gospodarstvo, ki more življnosti tudi kulturni in socialni nivo na red.

Obrtništvo Slovenije najudanje pozdravlja kraljeve ukrepe, ker vidi v sestavi nadstrankarske vlade garancijo, da se bo ublažil tudi težki položaj pridobitnikov. Končno izraža Vrhovni obrtniški svet željo, da bi prinesel preokret v političnem življenju narodu, ki ljubi svojo domovino - konsolidacijo, notranji mir in blagostanje.

Na vse slovenske obrtnike je Vrhovni obrtniški svet izdal apel, ki pravi uvodoma, da le nastalo pred dnevi preokret v državnem političnem življenju. Pojavilo se je novo upanje, da se bo končno pretrgalo, ki je vsekakor vse naše gospodarstvo, kulturo in socijalno življenje izboljšalo. Če izražalo popolno zadovoljstvo s storitevimi ukrepi v tem važnem času apelira Vrhovni obrtniški svet na vse obrtništvo in vse obrtniške organizacije v Sloveniji, da strnejo svoje vrste v tekleni odločnosti za svojo ljubljeno domovino. Kraljev pot, ki pelje v konsolidaciji in blagostanju države in naroda! Živel kralj!

Izjava in apel sta bila z dovoljenjem velikega župana snoči iz Ljubljane radiofonirana po Sloveniji.

Izplačilo uradniških razlik v polovični izmeri

aktivnim državnim uslužbenec, državnemu upokojencem in svojem umrlih državnih uslužbenec

Pravna direkcija razgleda uradno:

Na podlagi odloka finančnega ministra z dne 2. t. m. DR. br. 1300 se bo nadaljevalo z izplačevanjem neporavnanih razlik v prejemkih vsem prevedenim in razvrščenim aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec ter svojcem umrlih državnih uslužbenec.

Pravna direkcija razgleda uradno:

Na podlagi odloka finančnega ministra z dne 2. t. m. DR. br. 1300 se bo nadaljevalo z izplačevanjem neporavnanih razlik v prejemkih vsem prevedenim in razvrščenim aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec ter svojcem umrlih državnih uslužbenec.

Pravna direkcija razgleda uradno:

Na podlagi odloka finančnega ministra z dne 2. t. m. DR. br. 1300 se bo nadaljevalo z izplačevanjem neporavnanih razlik v prejemkih vsem prevedenim in razvrščenim aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec ter svojcem umrlih državnih uslužbenec.

Pravna direkcija razgleda uradno:

Na podlagi odloka finančnega ministra z dne 2. t. m. DR. br. 1300 se bo nadaljevalo z izplačevanjem neporavnanih razlik v prejemkih vsem prevedenim in razvrščenim aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec ter svojcem umrlih državnih uslužbenec.

Pravna direkcija razgleda uradno:

Na podlagi odloka finančnega ministra z dne 2. t. m. DR. br. 1300 se bo nadaljevalo z izplačevanjem neporavnanih razlik v prejemkih vsem prevedenim in razvrščenim aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec ter svojcem umrlih državnih uslužbenec.

Pravna direkcija razgleda uradno:

Na podlagi odloka finančnega ministra z dne 2. t. m. DR. br. 1300 se bo nadaljevalo z izplačevanjem neporavnanih razlik v prejemkih vsem prevedenim in razvrščenim aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec ter svojcem umrlih državnih uslužbenec.

Pravna direkcija razgleda uradno:

Na podlagi odloka finančnega ministra z dne 2. t. m. DR. br. 1300 se bo nadaljevalo z izplačevanjem neporavnanih razlik v prejemkih vsem prevedenim in razvrščenim aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec ter svojcem umrlih državnih uslužbenec.

Pravna direkcija razgleda uradno:

Na podlagi odloka finančnega ministra z dne 2. t. m. DR. br. 1300 se bo nadaljevalo z izplačevanjem neporavnanih razlik v prejemkih vsem prevedenim in razvrščenim aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec ter svojcem umrlih državnih uslužbenec.

Pravna direkcija razgleda uradno:

Na podlagi odloka finančnega ministra z dne 2. t. m. DR. br. 1300 se bo nadaljevalo z izplačevanjem neporavnanih razlik v prejemkih vsem prevedenim in razvrščenim aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec ter svojcem umrlih državnih uslužbenec.

Pravna direkcija razgleda uradno:

Na podlagi odloka finančnega ministra z dne 2. t. m. DR. br. 1300 se bo nadaljevalo z izplačevanjem neporavnanih razlik v prejemkih vsem prevedenim in razvrščenim aktivnim in upokojenim državnim uslužbenec ter svojcem umrlih državnih uslužbenec.

Pravna direkcija razgleda uradno:

Na podlagi odloka finančnega ministra z dne 2. t. m. DR. br. 1300 se bo nadaljevalo z izplačevanjem neporavnanih razlik v prejemkih vsem prevedenim in razvrščenim aktivnim in upokojenim

Dnevne vesti.

Vdanostna brzavka Občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo dne 28. decembra 1928 je postal Ni. Vel. kralju Aleksandru v danostnoj brzavko naslednje vsebine: »Današnji občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani kot zastopnici kmetijstva ljubljanske in mariborske oblasti izraža Ni. Vel. kralju Aleksandru najglobokejšo vdanost in zvestobo slovenskih kmetovljev, — Kmetijska družba. — G. predsednik je prejel na to pismo dvorne pisarje: »Ni. Vel. kralj se srčno zahvaljuje za izjavo vdanosti in zvestobe, katero sta poslali prilikom občnega zabora Kmetijske družbe. — Minister dvora: Janković.«

Zveza trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani je povodom kraljevega manifesta in spremembe vlade poslala vdanostne izraze Ni. Vel. kralju in častitala k imenovanju predsednika vlade g. generalu Petru Živkoviču, pomembnemu ministru g. dr. Antonu Korošcu, finančnemu ministru g. dr. Staniku Svrljigu in trgovinskemu ministru g. dr. Mate Drinikoviču.

Cehi v Beogradu, Leta 1900 je imel Beograd 65.000 prebivalcev, zdaj jih ima pa 339.208. Stalni tujev je v Beogradu 8000, prehodnih pa 14.000. Čehov je v Beogradu nad 2000. Stara generacija, večinoma obrtniki, so se naselili v Beogradu že pred svedovno vojno in mnogi so bogateli tako da je med njimi tudi nekaj mitijonarjev. Mlada generacija je prišla po vojni in je zaposlena večinoma v čeških podjetjih. V Beogradu sta dve veliki češki organizaciji »Beseda Havlíček«, v kateri so organizirani večinoma delavci in obrtniki in »Československa Obec« kot organizacija uradnikov. Mnogo Čehov je tudi v opernem orkestru in v drama. Čehi imajo v Beogradu svojo šolo.

Število avtomobilov v Zagrebu. Po statistiki policijskega ravnateljstva je v Zagrebu 1130 osebnih in okrog 150 tovornih avtomobilov.

Teleonska zveza med Zagrebom in Milanom. Na intervencijo zagrebške Trgovske zbornice bo v kratkem uvedena telefonika zvezna med Zagrebom in Milanom.

Avtopromet Ljubljana - Škofta Loka. Radi visokega snega avtobus Škofta Loka-Ljubljana do danes ni vozil. Prične se pa zoper redna vožnja junij 10. t. m.

Slovenci v Ameriki. Pred poroto v Virginiji, država Minnesota, se je nedavno zagovarjal Slovenec Anton Turk, ki je bil obdolžen, da je lani v novembra namanoma obstreli državnega lovškega paznika Arvida Hassela Moža so našli omenjenega dne težko ranjenega v gozdu Aurora, krogla mu je prebla stegno desne noge. Turk je dokazal svoj alibi in je bil oproščen. Kdo je streljal na paznika, ni znano. Turk je bil samo žrtve zlobnega napovedanja. — V Wilkinsburgu je umrl Fr. Strati Pokojni je bil doma iz vasi Podlakovje, okraj Litija. Zapustil je ženo, tri sinove in hčerko. V Ameriki je bival 35 let.

— Dne 5 decembra je v Chisholmu, država Minnesota, umrl Ludvik Kočevar. Pokojni je bil rojen leta 1883 v vasi Zgornostri pri Sodražici. Zapustil je ženo in štiri otroke.

— Umrl je v nedeljo zvečer g. Leo-pod Michal, lekar in hčin posestnik v Kočevju, po kratki mučni bolezni in 60. letu starosti. Pokojni je bil v farmacevtskem poklicu delaven 40 let, bil je dolgo vrsto let lekar v Kočevju in splošno priljubljen, rodom Čeh. Bodu mu lahka zemlja, težko prizadeti vdomi naše sožalje.

— Vreme, vremenska napoved pravi, da se vreme še ne bo izpremenilo. Včeraj je bilo lepo v Mariboru, Skoplju in Splitu, drugod pa megleeno in oblačno. Mraz je prisnil tudi po drugih krajih, samo v Dalmaciji imajo še vedno toplo. Včeraj je znašala maksimalna temperatura v Splitu 11, v Skoplju 1, v Mariboru —4, v Beogradu —4,5, v Zagrebu —5, v Ljubljani —6 stopinj. Snoči je prisnil v Ljubljani še hujši mraz in ponoči smo imeli —17 stopinj. Danes zjutraj je pa mraz že nekoliko popustil in temperatura je znašala —13. Barometer je pa še poskocil in je kazal danes zjutraj 784 mm.

— Reparski napad v vlaku. Iz Subotice poročajo o držnem reparskem napadu v vlaku na trgovca Stavolija, ki se bavi s trgovino z živilo. Trgovec je odšel te dni v Debelačko nakupovati živilo. Ker je bila priložnost, je kupil več živilne kakor je nameraval in zmanjkoval mu je denarja. Zato se je vrnil z vlakom v Subotico po denar. V vlaku se je razgavarjal z nekim neznancem, kateremu je povedal, da se bo vrnil z denarjem ter prevzel živilo. Razgovor je slišal še neki tretji potnik, ki je bil vsem neznan. Predverjanjam se je Stavoli vrnil v Debelačko z denarjem. Vozil se je v II. razredu. Ko je dremal, je šul, da se vrata kupeja previdno odpira. V kupe je vstopil neznanec, ki je prisostvoval trgovcu, mu razgovoru prejšnjem dan v vlaku. Napadel je trgovca, ta je bil pa močnejši ter je premagal napadalca in ga udaril s paliči po glavi. Napadalec se je zgrudil na tla. Trgovec je začel klicati na pomoč; tedaj je videl, kako sta dva moška skočila iz vlaka skozi okno. Vlakovodja je prihitel z drugim objemom ter prikel napadalca in ga oddal na prvi postaji orložnikom. Neznanec je izjavil, da je hotel oropati trgovca ter da se piše Slavko Rokič. Odšli so ga državemu pravdniku. Zdi se pa, da ropar ni povedal svojega imena.

— Sokolsko gledališče v Radovljici vprizori prihodnjo nedeljo 13. t. m. ob pol 8. zvečer Ganghoferjevo kmečko komedijo »Svetopisemski svet«, ki je polna življenjskih resnic, obenem pa prepoena s pristnim domaćim humorjem tako, da se vsak lahko od srca nasmeje. Solski mladi in vstopi v spremstvo staršev ni dovoljen, ker snov za njih ni primerna. — Začetek točno!

— Urejeno prebavo in zdravo kri dose-žemo z vsakdanjo uporabo pol kypice prirodne grenčice »Franz Josef«. Strokovni zdravnik za motenje prehranjevanja hvalijo vodo »Franz Josef«, ker vzpodbuja de-

lovanje želodca in črevesa, počivlja pre-snavljanje, počivlja kri in omiljuje razdražljivost živcev. Dobri se v vseh lekarnah, drogerijah in špererijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— **Ljubljanski trgovci novi vladl.** Predsednik gremija ljubljanskih trgovcev gosp. Ivan Gregore je včeraj postal novi vladl brzavko čestitko. Na ministrskega predsednika generala Pera Živkoviča naslovujejo brzavko nagašča: »Gremij trgovcev v Ljubljani prosi Vaše blagovodie, da blagovite sprejeti k imenovanju predsednikom kraljeve vlade in ministrum za notranje zadev v imenu ljubljanskih trgovcev najširje.«

— **Zveza trgovskih gremijev** za Slovenijo v Ljubljani je povodom kraljevega manifesta in spremembe vlade poslala vdanostne izraze Ni. Vel. kralju in častitala k imenovanju predsednika vlade g. generalu Petru Živkoviču, pomembnemu ministru g. dr. Antonu Korošcu, finančnemu ministru g. dr. Staniku Svrljigu in trgovinskemu ministru g. dr. Mate Drinikoviču.

— **Cehi v Beogradu**, Leta 1900 je imel Beograd 65.000 prebivalcev, zdaj jih ima pa 339.208. Stalni tujev je v Beogradu 8000, prehodnih pa 14.000. Čehov je v Beogradu nad 2000. Stara generacija, večinoma obrtniki, so se naselili v Beogradu že pred svedovno vojno in mnogi so bogateli tako da je med njimi tudi nekaj mitijonarjev. Mlada generacija je prišla po vojni in je zaposlena večinoma v čeških podjetjih. V Beogradu sta dve veliki češki organizaciji »Beseda Havlíček«, v kateri so organizirani večinoma delavci in obrtniki in »Československa Obec« kot organizacija uradnikov. Mnogo Čehov je tudi v opernem orkestru in v drama. Čehi imajo v Beogradu svojo šolo.

— **Število avtomobilov v Zagrebu**. Po statistiki policijskega ravnateljstva je v Zagrebu 1130 osebnih in okrog 150 tovornih avtomobilov.

— **Teleonska zveza med Zagrebom in Milanom**. Na intervencijo zagrebške Trgovske zbornice bo v kratkem uvedena telefonika zvezna med Zagrebom in Milanom.

— **Avtopromet Ljubljana - Škofta Loka**. Radi visokega snega avtobus Škofta Loka-Ljubljana do danes ni vozil. Prične se pa zoper redna vožnja junij 10. t. m.

— **Slovenci v Ameriki**. Pred poroto v Virginiji, država Minnesota, se je nedavno zagovarjal Slovenec Anton Turk, ki je bil obdolžen, da je lani v novembra namanoma obstreli državnega lovškega paznika Arvida Hassela Moža so našli omenjenega dne težko ranjenega v gozdu Aurora, krogla mu je prebla stegno desne noge. Turk je dokazal svoj alibi in je bil oproščen. Kdo je streljal na paznika, ni znano. Turk je bil samo žrtve zlobnega napovedanja. — V Wilkinsburgu je umrl Fr. Strati Pokojni je bil doma iz vasi Podlakovje, okraj Litija. Zapustil je ženo, tri sinove in hčerko. V Ameriki je bival 35 let.

— **Dne 5 decembra** je v Chisholmu, država Minnesota, umrl Ludvik Kočevar. Pokojni je bil rojen leta 1883 v vasi Zgornostri pri Sodražici. Zapustil je ženo in štiri otroke.

— **Umrl je v nedeljo zvečer g. Leo-pod Michal**, lekar in hčin posestnik v Kočevju, po kratki mučni bolezni in 60. letu starosti. Pokojni je bil v farmacevtskem poklicu delaven 40 let, bil je dolgo vrsto let lekar v Kočevju in splošno priljubljen, rodom Čeh. Bodu mu lahka zemlja, težko prizadeti vdomi naše sožalje.

— **Vreme, vremenska napoved** pravi, da se vreme še ne bo izpremenilo. Včeraj je bilo lepo v Mariboru, Skoplju in Splitu, drugod pa megleeno in oblačno. Mraz je prisnil tudi po drugih krajih, samo v Dalmaciji imajo še vedno toplo. Včeraj je znašala maksimalna temperatura v Splitu 11, v Skoplju 1, v Mariboru —4, v Beogradu —4,5, v Zagrebu —5, v Ljubljani —6 stopinj. Snoči je prisnil v Ljubljani še hujši mraz in ponoči smo imeli —17 stopinj. Danes zjutraj je pa mraz že nekoliko popustil in temperatura je znašala —13. Barometer je pa še poskocil in je kazal danes zjutraj 784 mm.

— **Reparski napad v vlaku**. Iz Subotice poročajo o držnem reparskem napadu v vlaku na trgovca Stavolija, ki se bavi s trgovino z živilo. Trgovec je odšel te dni v Debelačko nakupovati živilo. Ker je bila priložnost, je kupil več živilne kakor je nameraval in zmanjkoval mu je denarja. Zato se je vrnil z vlakom v Subotico po denar.

V vlaku se je razgavarjal z nekim neznancem, kateremu je povedal, da se bo vrnil z denarjem ter prevzel živilo. Razgovor je slišal še neki tretji potnik, ki je bil vsem neznan. Predverjanjam se je Stavoli vrnil v Debelačko z denarjem. Vozil se je v II. razredu. Ko je dremal, je šul, da se vrata kupeja previdno odpira. V kupe je vstopil neznanec, ki je prisostvoval trgovcu, mu razgovoru prejšnjem dan v vlaku. Napadel je trgovca, ta je bil pa močnejši ter je premagal napadalca in ga udaril s paliči po glavi. Napadalec se je zgrudil na tla. Trgovec je začel klicati na pomoč; tedaj je videl, kako sta dva moška skočila iz vlaka skozi okno. Vlakovodja je prihitel z drugim objemom ter prikel napadalca in ga oddal na prvi postaji orložnikom. Neznanec je izjavil, da je hotel oropati trgovca ter da se piše Slavko Rokič. Odšli so ga državemu pravdniku. Zdi se pa, da ropar ni povedal svojega imena.

— **Sokolsko gledališče v Radovljici** vprizori prihodnjo nedeljo 13. t. m. ob pol 8. zvečer Ganghoferjevo kmečko komedijo »Svetopisemski svet«, ki je polna življenjskih resnic, obenem pa prepoena s pristnim domaćim humorjem tako, da se vsak lahko od srca nasmeje. Solski mladi in vstopi v spremstvo staršev ni dovoljen, ker snov za njih ni primerna. — Začetek točno!

— **Urejeno prebavo in zdravo kri dose-žemo** z vsakdanjo uporabo pol kypice prirodne grenčice »Franz Josef«. Strokovni zdravnik za motenje prehranjevanja hvalijo vodo »Franz Josef«, ker vzpodbuja de-

lovanje želodca in črevesa, počivlja pre-snavljanje, počivlja kri in omiljuje razdražljivost živcev. Dobri se v vseh lekarnah, drogerijah in špererijskih trgovinah.

— **Iz Ljubljane**

— **Ljubljanski trgovci novi vladl.** Predsednik gremija ljubljanskih trgovcev gosp. Ivan Gregore je včeraj postal novi vladl brzavko čestitko. Na ministrskega predsednika generala Pera Živkoviča naslovujejo brzavko nagašča: »Gremij trgovcev v Ljubljani prosi Vaše blagovodie, da blagovite sprejeti k imenovanju predsednikom kraljeve vlade in ministrum za notranje zadev v imenu ljubljanskih trgovcev najširje.«

— **Zveza trgovskih gremijev** za Slovenijo v Ljubljani je povodom kraljevega manifesta in spremembe vlade poslala vdanostne izraze Ni. Vel. kralju in častitala k imenovanju predsednika vlade g. generalu Petru Živkoviču, pomembnemu ministru g. dr. Antonu Korošcu, finančnemu ministru g. dr. Staniku Svrljigu in trgovinskemu ministru g. dr. Mate Drinikoviču.

— **Cehi v Beogradu**, Leta 1900 je imel Beograd 65.000 prebivalcev, zdaj jih ima pa 339.208. Stalni tujev je v Beogradu 8000, prehodnih pa 14.000. Čehov je v Beogradu nad 2000. Stara generacija, večinoma obrtniki, so se naselili v Beogradu že pred svedovno vojno in mnogi so bogateli tako da je med njimi tudi nekaj mitijonarjev. Mlada generacija je prišla po vojni in je zaposlena večinoma v čeških podjetjih. V Beogradu sta dve veliki češki organizaciji »Beseda Havlíček«, v kateri so organizirani večinoma delavci in obrtniki in »Československa Obec« kot organizacija uradnikov. Mnogo Čehov je tudi v opernem orkestru in v drama. Čehi imajo v Beogradu svojo šolo.

— **Število avtomobilov v Zagrebu**. Po statistiki policijskega ravnateljstva je v Zagrebu 1130 osebnih in okrog 150 tovornih avtomobilov.

— **Teleonska zveza med Zagrebom in Milanom**. Na intervencijo zagrebške Trgovske zbornice bo v kratkem uvedena telefonika zvezna med Zagrebom in Milanom.

— **Avtopromet Ljubljana - Škofta Loka**. Radi visokega snega avtobus Škofta Loka-Ljubljana do danes ni vozil. Prične se pa zoper redna vožnja junij 10. t. m.

— **Slovenci v Ameriki**. Pred poroto v Virginiji, država Minnesota, se je nedavno zagovarjal Slovenec Anton Turk, ki je bil obdolžen, da je lani v novembra namanoma obstreli državnega lovškega paznika Arvida Hassela Moža so našli omenjenega dne težko ranjenega v gozdu Aurora, krogla mu je prebla stegno desne noge. Turk je dokazal svoj alibi in je bil oproščen. Kdo je streljal na paznika, ni znano. Turk je bil samo žrtve zlobnega napovedanja. — V Wilkinsburgu je umrl Fr. Strati Pokojni je bil doma iz vasi Podlakovje, okraj Litija. Zapustil je ženo, tri sinove in hčerko. V Ameriki je bival 35 let.

— **Dne 5 decembra** je v Chisholmu, država Minnesota, umrl Ludvik Kočevar. Pokojni je bil rojen leta 1883 v vasi Zgornostri pri Sodražici. Zapustil je ženo in štiri otroke.

— **Umrl je v nedeljo zvečer g. Leo-pod Michal**, lekar in hčin posestnik v Kočevju, po kratki mučni bolezni in 60. letu starosti. Pokojni je bil v farmacevtskem poklicu delaven 40 let, bil je dolgo vrsto let lekar v Kočevju in splošno priljubljen, rodom Čeh. Bodu mu lahka zemlja, težko prizadeti vdomi naše sožalje.

— **Vreme, vremenska napoved** pravi, da se vreme še ne bo izpremenilo. Včeraj je bilo lepo v Mariboru, Skoplju in Splitu, drugod pa megleeno in oblačno. Mraz je prisnil tudi po drugih krajih, samo v Dalmaciji imajo še vedno toplo. Včeraj je znašala maksimalna temperatura v Splitu 11, v Skoplju 1, v Mariboru —4, v Beogradu —4,5, v Zagrebu —5, v Ljubljani —6 stopinj. Snoči je prisnil v Ljubljani še hujši mraz in ponoči smo imeli —17 stopinj. Danes zjutraj je pa mraz že nekoliko popustil in temperatura je znašala —13. Barometer je pa še poskocil in je kazal danes zjutraj 784 mm.

— **Reparski napad v vlaku**. Iz Subotice poročajo o držnem reparskem napadu v vlaku na trgovca Stavolija, ki se bavi s trgovino z živilo. Trgovec je odšel te dni v Debelačko nakupovati živilo. Ker je bila priložnost, je kupil več živilne kakor je nameraval in zmanjkoval mu je denarja. Zato se je vrnil z vlakom v Subotico po denar.

Edgar Wallace:

Kdo je morilec?

Roman.

— Lahko greste, — je dejal osorno.
— In zaklenite vrata za seboj.

— Ostanite, ostanite! — je prosila Molly.

Hotela je pobegniti, pa jo je prestreljal v naročje in slišala je, kako je Barnova zaklenila vrata. Krepko jo je objel in njegove pohotne oči so jo kar požirele.

— Isčejo me, Molly, je dejal. — Sok Smith mi je za petami, v dveh ali treh urah bo tu.

— Tu? je vprašala vsa iz sebe od radosti. — Kaj ve, da sem tu?

Prikal je.

— Ah, da, Sok ve, da sem tu, — je dejala vsa srečna in Bob jo je porogljivo pogledal.

— Že zdaj bi se mi moralda udati, toda imeti hočem mır, da te pridobim, da zlomim tvoj blazni odpor. Načuš se ljubiti me. Odpeljem te v romantično deželo — v Brazilijo. Vse je pripravljeno.

— Kaj pa če vas ne ljubim in če vas nikoli ne bom ljubila? Kaj se zgodi z menoi? Ali me čaka usoda moža v kleti?

Niše dobro izgovorila teh besed, že ji je bilo žal, da je sploh omenila okostnike v kleti.

— Mož v kleti? — je zamrmljal — mož v kleti? Grom in strela! Ti si nekaj — našla?

Ni odgovorila. Kako nespametna in neprevidna je bila, da se je izdala. Zgrabil jo je krepko za ramo.

— Odgovoril — ja zakričal ves divji. — Kaj si našla? Kako si to našla? Ali ve o tem Barnova?

Pripovedovala mu je o drznem načrtu bega, o polnočnem posetu v kleti in o groznom odkritju. Med pripovedovanjem se je pomiril.

— Ubožica, to bi ti bil rad prihranil, — je dejal prijazno. Grizel si je nohte in razmišljal.

— Ta stará sleva bi ti bila moralna prepovedati hoditi v klet. Naročil sem ti, da mora dobro paziti nate.

Kar je pogledal na uro.

— Zdaj se odpeljem v Plymouth, — je dejal.

— Toda mene ne vzamete s seboj, kaj ne da ne? — je vprašala in bila je zelo presenečena, ko je odkimal z glavo, rekoč:

— Ne, vrnem se pote.

— Ne mislim, — se je začul tisti hip neznan glas.

Molly se je ozrla in tudi Bob se je nagnil obrnil. Na pragu je stal mož, ves sajast po obrazu. V roki je držal samokres. Takoj ga je po glasu spoznala, dasi ni vedela, kdo je, ne da ga je že videla skozi podstresno okence in da je smuknil mimo nje po stopnicah.

— Sem inspektor Frank Weldon iz Scotland Yarda. Naročeno mi je arretirati vas.

Počil je strel. Bob Stone je ustrelil in Frank se je zgrudil na tla.

Molly je zakričala. Zunaj so se začeli koraki in kmalu se je pojavila na pragu presenečena Barnova.

— Kaj ste storili? — je zajecijala.

Bob Stone ni odgovoril. Spravil je po-

revolver v žep, dvignil je truplo in ga odnesel iz sobe.

— Zaklenite vrata, — je slišala Molly in nekdo jih je res zaklenil. Molly je stala nepremično in zrla na mlako krvi pri vratih, kjer je malo poprej lezai Frank Weldon.

Strgala je zavesine in odprla okna. Stone je nesel težko breme čez vrt. Videla je njegov beli plašč. Zagledala je tudi ostuden obraz Barnovega v slišala je, kako sklepce z zobmi od strahu. Bob je odšel skozi vrata in jih zaklenil.

— Bože moj, bože moj! — je tarinala Barnova in kmalu so se začuli na stopnicah njeni koraki. Vrata so se na stežaj odprla in Barnova je planila v Mollyno spalnico. Molly bi se bila njenemu obupu od srca smejava, če bi ji bilo do smeha.

— To je umor, — je dejala Barnova. — pride policija. Oh, zakaj sem sprejela od njega denar? Misliš sem, da moram paziti samo na vas. Preklnjam vas in vašega moža. Kako neki je prišel ta vohun v hišo?

— Bil je tu v hiši, — je dejala Molly z drhtecim glasom, in Barusova je zadrhnila po vsem telesu.

— Torej vedo, da je tu, Scotland Yard pride sem še dopoldne in kaj naj počnem? Kaj mi je storiti? Čuje, gospodiča, — je dejala in prijela Molly za roko. — Saj veste, da nisem zanesana v ta umor, kaj ne? Z umorom nimam nič skupnega. Pomagala sem mu samo stražiti vas. Dal mi je 500 funtov in to le hišo mi je obljubil za nagrado. Ali spregovorite na policiji dobro besedo zame? Ni me bilo tu, ko je ustrelil tega vohuna, kaj ne, da ne, dragica?

Molly je odkimala z glavo.

— Poidte, gospa, rada bi ostala sama, ker moram nekaj dobro premisliti, — je dejala mirno.

— Toda dobro besedo spregovorite zame, kaj ne, gospodiča? Saj veste, da ne morem nič za to, da ga je ustrelil. In tudi truplo je odnesel. Upam, da se ne vrne več. Pri zasljanju se vzamete zame, je-lj, dušica? Pojdite, da popije malo čaja.

Molly je opazila, da se je Barnova samo prilizuje iz strahu pred policijo. In njen pogum je narashal, čim bolj so popuščali živci te strahopetne hinavke.

— Morda bi znali vi pojasniti, kako je prišel okostnjak v klet? — je vprašala.

— Okostnjak? — je zajecijala Barnova in se naslonila na steno. — Okostnjak?

Molly je pritrdila.

— Nekdo je bil v tej hiši umorjen, — je dejala, in Barnova je obšla groza.

— Kaj ukreniti? — je pomisila Molly.

Pogledala je na uro. Bilo je četrtna štiri in nebo na vzhodu je blebedo. Barnova je odšla v svojo sobo in legla na posteljo. Tarnala je in prekinjala usodo, da jo je zapletla v to očljivo zadove. Molly je hidila po sobi in razmišljala, kaj početi.

Ni slišala, kako so se odprila vrata na vrtu in kako Bob Stone odpira večna vrata. Stone je stal nekaj časa v temni veži in poslušal. Slišal je, kako tarna in robanti Barnova, in nasmehnili se je. Slišal je tudi korake v deklinični sobi. Po prstih se je približal vratom in znova prislušknil.

— Kaj ste storili? — je zajecijala. Bob Stone ni odgovoril. Spravil je po-

edine besede, izgovorjene v obupu in grozi:

— Okostnjak? . . . okostnjak? Molly ji je torej povedala. Tem bolje. Vsaj v klet ne pojde. Odšel je v klet bos, kajti čevlje je bil sezul, predno je stopil v hišo. Imel je veliko električno svetliko, ki jo je postavil na tla. Razkopanega zidu in okostnjaka skoraj ni opazil. Iz žepa je potegnil dve avtomatični pištoli in ju tmirno nabasal.

Bob Stone ni bil blazen, nasprotno, bil je pri polni zavesti. Hotel se je izogniti posledicam prvega zločina, in to ga je gnalo iz zločina v zločin. En zločin je povzročil drugega, ki naj bi zbrisal sledove prvega.

Franka, ki je bil še živ, je vrgel v jamo daleč za hišo. Avtomobil je skril dobro miljo od hiše v goščo, a zdaj je hotel obračunati s Sokratom Smithom, z njegovim bratom, z Barnovo in z Jetherosem.

Jetheroe gotovo pride. Jetheroe, ki ga je davil, da ga je prisilil povedati, kam je odpeljal njegovo hčerko. Jetheroe nedvomno pride. Ugasnil je luč in potrežljivo žakal.

Sokrates pride nedvomno takoj za jamo. Skršal bo dobiti zvezzo z ashburtonsko policijo, toda vse telefonske in brzoprovodne žice iz Ashburtona se stekajo v Exeteru, a brzoprovodne omrežje vodi ob tauton-exeterski cesti. Bob Stone je spadel med najboljšo policijsko strategijo. Slutil je, kaj se bo zgodilo, in npraviljen je bil na vse. Štiri dni je študiral brzoprovodne omrežje Anđelje, ponovni je ustavljal na cesti avtomobil, splezan je na brzoprovodni drog in prerazil žice.

Exeter je bil zvezan z zunanjim svetom samo preko Salisburyja, a ponocni se je zavaroval tudi proti teji nevarnosti. Vedel je, da lahko noravilje brzoprovodne zvezze komaj v šestih urah.

Vedel je tudi, da je mogoča zvezza med Londonom in Devizesom ter med Devizesom in Poldhu, toda bil je prepričan, da ima za svoj načrt dovolj časa.

Prizgal je luč, vzel je iz žepa dva velika zemljevida, enega z rdečimi, drugega z zelenimi črtami, ki so ponavilne brzoprovodne zvezze. S svinčnikom je označil kraje, kjer je prerazil žice.

Sokrates se ustavi nedvomno v Exeteru, da potrežljivo omrežje v Ashburtonu, da pokliče na policijo. Toda tej verjetnosti se je protivil Lexingtonova nestrnost in Sokratova želja, prijeti zločincu, ki je umoril Mandjeja.

Spravil je zemljevid in ugasnil luč. Rad bi bil prizgal cigareto, pa se je bal, da bi ga dim ne izdal.

Molly je sedela pri oknu, razmišljala je in upala, da je rešitev blizu. Prestrala se je, ko je zasišala držanje avtomobila. Barnova se je vrnila v sobo.

— Vrnil se je, vrnil se je, — je dejala.

Odprla so se vratna vrata in na vrt je planil Sokrates Smith. Molly mu je hitela po stopnicah naproti. Že mu je ležala v naročju in mu hitela pripovedovati o svojih doživljajih, ko je bil Lexington še na vrtu.

— Pravite, da je ustrelil Franka? — je zašepetal Sokrates.

Hiro mu je povedala, kaj se je bilo ponosni zgodilo.

— In mislite, da ga je ubil?

Prikalma je z glavo.

S 45. letom bi moral vsak čovek umreti

Tako pravi znameniti angleški učenjak sir Artur Keith, ki ne verjame, da bi se dalo človeško telo pomladiti. — Voronov je prevelik optimist.

S 45. letom neha človek živeti, če noče životariti, hirati in čakati, da se konča mučni proces razkravanja njezovega organizma. Tako je izjavil v pogovoru z novinarji eden načrtejih sodobnih učenjakov sir Arthur Keith, ki je energično nastopil proti znamenemu ruskemu zdravniku Sergeju Voronovu, proti pomlajevanju sploh in proti trditvi, da človek more dočakati 100 let. Če bi bil vsemogočen, je nadaljeval sir Keith, bi mi niti na misel ne prislo podaljšati življenje ljudi čez normalno moje. Nasprotno, po mojem mnenju je idealno telo ono, ki je polno fizične in duševne energije in ki v tem položaju hrani živeti. Tako je telo človeka, starega 40 do 45 let, 45 let, to je naravna starostna meja ljudi. Po 45. letu se začne vsak človek starati. To je v življenu človeka trenutek, ko nastopi odločilni preokret in ko nastanejo v organizmu velike izpreambe. V teh letih navadno ostabi vid in sluh, pa tudi drugi organi človeškega telesa začeno pešati.

Pred dobo civilizacije, je nadaljeval sir Keith, so dočakali normalni moški in ženske 40 do 45 let. Civilizacija je pa pomaknila to naravno starostno moje na 65 do 75 let. Zdaj so celo ljudje, ki bi radi živel na 100 let, po mojem mnenju je pa bedasto želeti si tako visoko starost. Človek, ki hoče tako dolgo živeti, je tudi velik egoista. Mlada generacija hoče uživati življenje, pa ne more, ker stari ljudje nočejo umrijeti. Voronova same današnja življenja niso dočakali normalni moški in ženske 40 do 45 let. Civilizacija je pa pomaknila to naravno starostno moje na 65 do 75 let. Zdaj so celo ljudje, ki bi radi živel na 100 let, po mojem mnenju tudi v življenu. Ko stará generacija doživi svoje življenje, mora izginiti in se umakniti drugim.

Novinarji so vprašali Keitha, kaj bi se zgodilo, če bi starejše generacije takoj hitro izumirale. Dejali so, da bi se utegnilo zgoditi, da bi mladim učenjakom manjkal vsi dokazi, na katerih so starci gradili svoje teorije in znanje. Keith je odgovoril, da se te nevarnosti ni bari, ker imamo dovolj znanstvenih knjig. Saj lahko starejše generacija sporobi mlajši svoje izkušnje pismeno. Po Keithovem prepričanju bi ljudje najbolj koristili interesom sveta, če bi omejili življenje in če bi v kratkem življenju vsak poenidec storil vse, kar je v njegovih močeh. Poedinci bi seveda radi podaljšali svoje življenje, toda na želje poenidev se ne smemo ozirati. Za splošnost je važno samo to, kar se tiče interesov vsega človeštva.

Sir Keith se je dotaknil tudi dr. Voronova. Po njegovem mnenju obeta Voronov mnogo več, nego more dati. Keithu samemu niso znani nobeni do-

kazi, ki bi podpirali Voronovo naziranje, da bi se dalo življenje človeka podaljšati z negovanjem te ali otrežle. Rast človeškega telesa je zelo komplikirana. Ni dvoma, da žleze vplivajo na organizem, toda Voronov nihov pomen zelo precenjuje. Tudi za razmerje med žlezami in človeškim telesom lahko navedemo praktičen primer. Jahač, ki se di na konju, drži in vodi konja. In vendar ne daje on konju silo, da se premika naprej. Tudi brez jahača konj se konj lahko premika. Ta primer velja tudi za človeško telo. Kakor vodi jahač konja, tako vodijo žleze človeškega telesa. Res je, da lahko vsaka anomalija žlez izpremeni delovanje telesa, kakor lahko izpremeni padec jahača konjev. Toda življenje lahko traja klub anomalijam v žlezah dalje, kakor lahko konj galopira brez jahača.

Ne smemo pozabiti, da vplivajo žleze na razne dele telesa. Dokler ne poznamo operacijske metode, ki bi istočasno vplivala na vse žleze, ne more biti govora o uspešnem pomlajevanju. To je po Keithovem mnenju isto, kar ker se bi hoteli pregovoriti duhovnikom, opravili poroko, pri kateri se bi bilo ne ženina, ne neveste. Keith najbolj kritizira Voronov optimizem. Ves problem je v tem, da tudi Voronov ne more preskrbeti človeškemu telesu nove ali neprestano obnavljajoče se energije. Zato njegovi poizkusi človeka samo za nekaj časa osveži. V resnici pa dosegne Voronov s svojimi operacijami samo to, da se človek počuti kakor da bi bil izpil steklenico žganja. Poizkusi z operacijo žlez imajo veliko terapevtično vrednost, toda šele v bodočnosti. Problema večnega življenja pa po Keithovem mnenju na ta način nikoli ne bomo rešili.

Forgacsova ni bila umorjena?

Senzacionalna pororna obravnava proti madžarskemu pustolovcu Erdelyterju še vedno ni končana. Sodil je zaslišalo zadnje dni več prič in sodnih izvedencev in na podlagi njihove izpovedi je prišlo do presenetljivega preokreta. Truplo igralke Forgacsovega se ponovno obducirajo in zdravnik so se zanimali zlasti za drobovje. Dunajski strokovnjak, predsednik sodno-medicinskega zavoda dr. Haberda, je ugotovil, da se niti na vretencih trupla ne poznajo znaki davljenja in da v drobovju mrtve igralke ni bil veronala v taki količini, da bi povzročil smrt. S tem je dezavuiral dva druga zdravnika, ki sta truplo obducirala v ugotovila, da je bila Forgacsova zastrupljena odnosno zadavljena. Oba zdravnika sta sestavila namenoma ali potomoma napačno poročilo.

V šoli.